กองตรวจสอบทางนิวเคลียร์และรังสี

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

คู่มือปฏิบัติงาน

เรื่อง
การติดตามผลดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ตามหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์และรังสี

WI-NRI-03

(ฉบับที่ 2 ปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 1)

จัดทำโดย	**นายนฤพนธ์ เพ็ญศิริ**
ทบทวนโดย	**นายภานุพงศ์ พินกฤษ (ผกตส.)**
อนุมัติโดย	**นายภานุพงศ์ พินกฤษ (ผกตส.)**

สถานะปรับปรุงเอกสาร

ฉบับที่	วันที่	ข้อสรุปการปรับปรุง
1	29 มีนาคม 2567	ประกาศใช้
2	30 กันยายน 2567	แก้ไขขั้นตอนการติดตาม, กำหนดระยะเวลาในการติดตามของแต่ละประเด็นปัญหา, เปลี่ยนแบบฟอร์มในภาคผนวก 1

สารบัญ

หน้า

1 วัตถุประสงค์ 4
2 ขอบเขต 4
3 คำจำกัดความ 4
4 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน 5
5 แผนผังขั้นตอนปฏิบัติงาน 6
6 เอกสารอ้างอิง 7
7 ตารางแนบท้าย 8
8 ภาคผนวก 1 10
9 ภาคผนวก 2 11

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อใช้เป็นวิธีการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการติดตามผลการตรวจสอบสถานประกอบการทางนิวเคลียร์และรังสี ที่มีไว้ในครอบครองหรือใช้หรือการแจ้งการมีไว้ในครอบครองวัสดุนิวเคลียร์ วัสดุกัมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี ให้ดำเนินการอย่างมีหลักเกณฑ์และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

1.2 ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน (Efficiency and Effectiveness of Performance) ขององค์กร

1.3 ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

1.4 สร้างความตระหนักเรื่องวัฒนธรรมความปลอดภัยให้กับพนักงานเจ้าที่และผู้รับใบอนุญาตฯ

2. ขอบเขต

คู่มือฉบับนี้ใช้สำหรับการติดตามผลการตรวจสอบความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี สำหรับผู้รับใบอนุญาตครอบครองหรือใช้ประโยชน์วัสดุกัมมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ และเครื่องกำเนิดรังสี ในกรณีพบประเด็นที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดหรือมาตรฐานความปลอดภัยในพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559 และกฎหมายลำดับรอง โดยกองตรวจสอบทางนิวเคลียร์และรังสี สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.) จะให้คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะเพื่อให้หน่วยงานดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และรายงานแจ้งผลการดำเนินการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด หากพ้นกำหนดโดยหน่วยงานไม่ได้ดำเนินการใด ๆ และไม่แจ้งผลการดำเนินการดังกล่าวให้ ปส. ทราบ ปส. จะดำเนินการติดตามเป็นขั้นตอนต่อไป

3. คำจำกัดความ

ผกตส. หมายถึง ผู้อำนวยการกองตรวจสอบทางนิวเคลียร์และรังสี

หน.กลุ่มงาน หมายถึง หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบ

หน.ทีมตรวจ หมายถึง หัวหน้าทีมตรวจสอบ/ผู้ตรวจสอบ/ผู้ประเมิน ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้นำการตรวจตามการมอบหมายการปฏิบัติงานตรวจสอบในแต่ละครั้ง

กกม. หมายถึง กลุ่มกฎหมาย

รายงานผลการตรวจสอบ หมายถึง รายงานการแจ้งผลการตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษรที่ลงนามโดย ผกตส. และผู้ตรวจสอบ

สถานประกอบการ หมายถึง สถานประกอบการทางรังสี หรือ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์

4. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

เมื่อดำเนินการตรวจสอบความปลอดภัยทางรังสี ณ สถานประกอบการ (On-site) หรือการตรวจสอบแบบการประเมินด้วยตนเอง (Self-assessment) หรือการตรวจสอบแบบออนไลน์ (On-line) เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ประเมินหรือหัวหน้าทีมตรวจจะสรุปผลการตรวจสอบและจัดทำรายงานแจ้งผลการตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษรส่งให้สถานประกอบการทราบ หากมีข้อปรับปรุง/แก้ไขและข้อพึงปฏิบัติจะระบุประเด็นและกำหนดระยะเวลาให้ผู้รับอนุญาตดำเนินการในรายงานแจ้งผลการตรวจสอบละเมื่อครบกำหนดระยะเวลา ผู้รับใบอนุญาตยังเพิกเฉยไม่ดำเนินการใดๆ ผู้ประเมินหรือหัวหน้าทีมจะดำเนินการติดตาม ดังนี้

4.1 กรณีการติดตามจากระยะเวลาที่กำหนดในรายงานและแจ้งผลการตรวจสอบ (ติดตามครั้งแรก)

เมื่อทีมตรวจดำเนินการตรวจเสร็จสิ้น ให้จัดทำร่างผลการตรวจสอบ โดยระบุผลการตรวจสอบและข้อปรับปรุงแก้ไขให้สถานประกอบการทราบและให้สถานประกอบการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามระยะเวลาที่กำหนด ตามแบบฟอร์มการตรวจสอบฯ

4.2 กรณีการติดตามจากระยะเวลาที่กำหนดในรายงานและแจ้งผลการตรวจสอบ (ติดตามครั้งที่สอง)

4.2.1 เมื่อครบระยะเวลาที่ระบุไว้ในการตรวจสอบครั้งแรก ให้ทีมตรวจดำเนินการจัดทำร่างหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบสถานประกอบการฯ และข้อปรับปรุง/แก้ไข/ดำเนินการเพิ่มเติม โดยระยะเวลาที่กำหนดในการติดตาม ดังตารางแนบท้าย ทั้งนี้ อ้างอิงตามภาคผนวก 1 นำเสนอให้ หน.กลุ่มงานพิจารณาต่อไป

4.2.2 หน.กลุ่มงานตรวจทานข้อมูลรายงานผลการตรวจสอบ รายงานการปฏิบัติงานของกลุ่มงานและระยะเวลาในการดำเนินการ เมื่อตรวจทานครบถ้วนแล้วให้นำเสนอ ผกตส. พิจารณาลงนาม (ปฏิบัติราชการแทน ลปส.) ต่อไป

4.2.3 ผกตส. ตรวจทาน และพิจารณาลงนามในหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบสถานประกอบการฯ และข้อปรับปรุง/แก้ไข/ดำเนินการเพิ่มเติม

4.3 กรณีมีการออกหนังสือติดตามรายงานผลการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขฯ (ติดตามครั้งที่สาม)

หากยังไม่มีการดำเนินการหรือเพิกเฉยละเลยติดตามรายงานผลการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ตามหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบสถานประกอบการฯ ตามการติดตามครั้งที่สอง ให้ผู้ประเมินหรือหัวหน้าทีมตรวจผู้เป็นเจ้าของเรื่องหรือผู้รับมอบหมาย จัดทำบันทึกและร่างหนังสือคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 107 (7) พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559 (ตามภาคผนวก 2) ถึง ผกตส. ผ่าน หน.กลุ่มงาน พร้อมสำเนาหนังสือเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อส่งให้ กกม. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559 ต่อไป

5. แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน

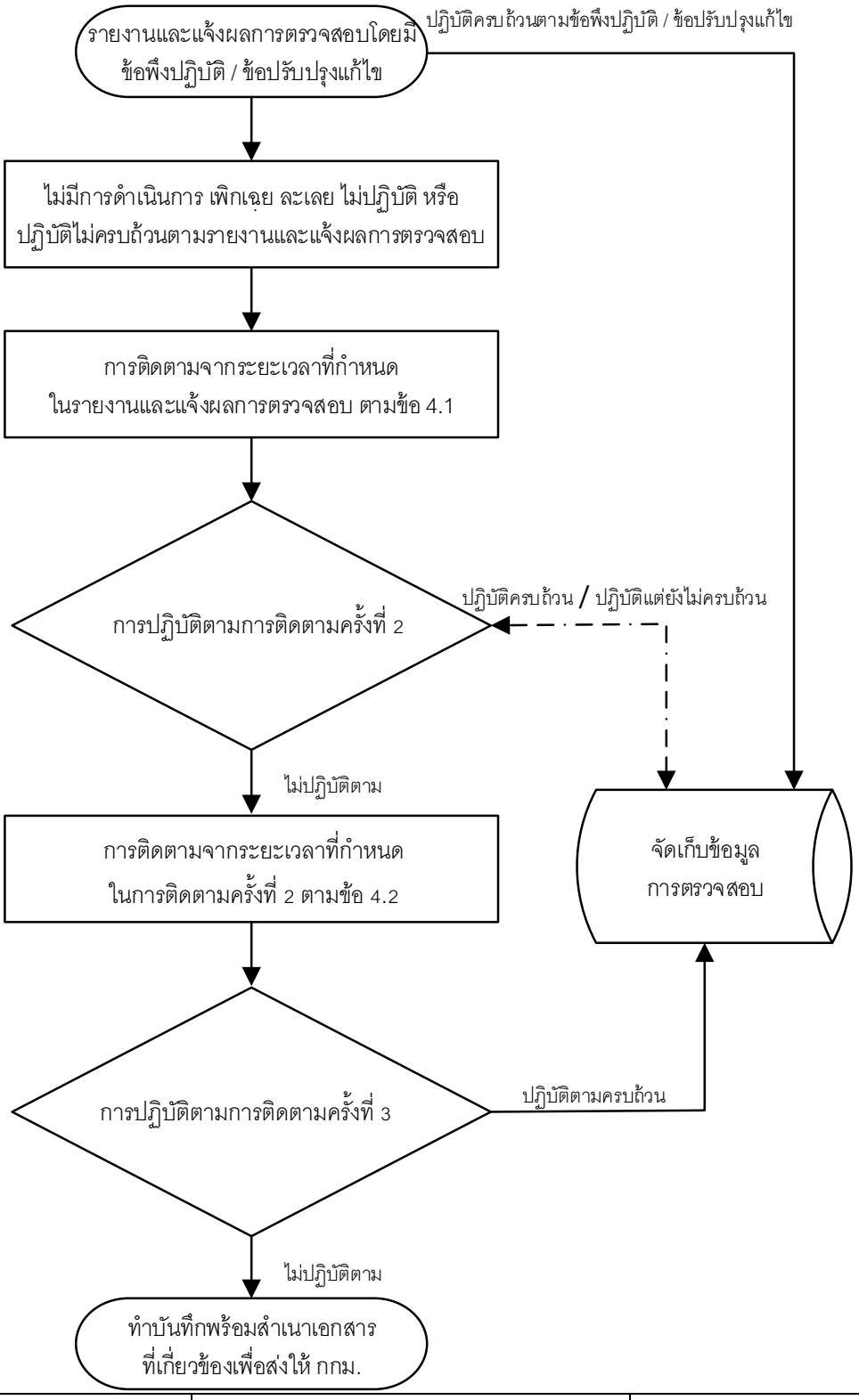

6. เอกสารอ้างอิง

6.1 พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559 และที่แก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561

6.2 กฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. 2561

ตารางแนบท้าย
เกณฑ์การจัดระดับความสำคัญและการติดตาม

กรณี		ระดับความสำคัญ	ปรับปรุงแก้ไข	การติดตาม			
				การติดตามครั้งที่ 1	การติดตามครั้งที่ 2	การติดตามครั้งที่ 3	แจ้งฝ่ายกฎหมาย
RSO	RSO มีคุณสมบัติไม่ถูกต้อง สอดคล้องตามกำหนด	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	✓
	ไม่มี RSO ประจำหน่วยงาน	มากที่สุด	โดยด่วน	วันที่ตรวจสอบ	30 วัน	15 วัน	✓
	เจ้าหน้าที่ RSO ขาดต่ออายุใบอนุญาต	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	✓
ใบอนุญาต	มีไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต/ขาดต่อใบอนุญาต	มากที่สุด	โดยด่วน	วันที่ตรวจสอบ	30 วัน	15 วัน	✓
	รายละเอียดนิติบุคคลเปลี่ยน	มากที่สุด	โดยด่วน	วันที่ตรวจสอบ	30 วัน	15 วัน	✓
	โอนใบอนุญาต	มากที่สุด	โดยด่วน	วันที่ตรวจสอบ	30 วัน	15 วัน	✓
	เปลี่ยนแปลงแก้ไขสถานที่ติดตั้ง/เก็บรักษา/ใช้	มากที่สุด	โดยด่วน	วันที่ตรวจสอบ	30 วัน	15 วัน	✓
	เปลี่ยนแปลงแก้ไขสถานที่ทำการ	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	✓
	รายละเอียดวัสดุกัมมันตรังสี/เครื่องกำเนิดไม่ถูกต้อง	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
Safety & Security	ไม่มี OSL / ไม่เพียงพอต่อผู้ปฏิบัติงานทางรังสี	มากที่สุด	โดยด่วน	วันที่ตรวจสอบ	30 วัน	15 วัน	-
	ระยะเวลาในการอ่านผลไม่สอดคล้องกับประเภทของเครื่องกำเนิดรังสีและวัสดุกัมมันตรังสี	น้อย	-	ในรอบการตรวจครั้งต่อไป	-	-	-
	ชื่อเจ้าของ OSL ไม่ตรงกับผู้ใช้จริง	น้อย	-	ในรอบการตรวจครั้งต่อไป	-	-	-
	ผลการได้รับรังสีสูงกว่าขีดจำกัดปริมาณรังสี	มากที่สุด	โดยด่วน	วันที่ตรวจสอบ	30 วัน	15 วัน	-
	ผลการได้รับรังสีสูงผิดปกติ	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	ระดับรังสีสถานที่ติดตั้งใช้งานสูงเกินเกณฑ์กฎหมายกำหนด	มากที่สุด	โดยด่วน	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	ไม่มีเครื่องสำรวจรังสี/ชำรุด (กรณีมีเครื่องเดียว)	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	เครื่องสำรวจรังสีสิ้นอายุการสอบเทียบ	น้อย	-	วันที่ตรวจสอบ	90 วัน	45 วัน	-
	คู่มือและมาตรการต่างๆ ไม่ได้รับการปรับปรุง	น้อย	-	ในรอบการตรวจครั้งต่อไป	-	-	-
	ไม่มีคู่มือป้องกันอันตรายจากรังสี แผนฉุกเฉินทางรังสีแผนความมั่นคงปลอดภัยทางรังสี แผนการดำเนินการเมื่อเลิกใช้งาน แผนการจัดการกากกัมมันตรังสี	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	สัญญาณไฟแสดงสถานะการฉายรังสี	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	Area monitor ไม่สามารถใช้งานได้	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	สัญลักษณ์เตือนทางรังสี	น้อย	-	ในรอบการตรวจครั้งต่อไป	-	-	-

ผู้จัดทำ	ผู้ทบทวน	ผู้อนุมัติ
นายนฤพนธ์ เพ็ญศิริ	นายภานุพงศ์ พินกฤษ	นายภานุพงศ์ พินกฤษ

กรณี		ระดับความสำคัญ	ปรับปรุงแก้ไข	การติดตาม			
				การติดตามครั้งที่ 1	การติดตามครั้งที่ 2	การติดตามครั้งที่ 3	แจ้งฝ่ายกฎหมาย
Safety & Security	ความถี่ในการตรวจวัดระดับรังสี ตรวจสอบการรั่ววัสดุกัมมันตรังสี ตรวจสอบการเปรอะเปื้อน ตรวจวัดน้ำทิ้ง ฯลฯ ไม่เหมาะสม	น้อย	-	ในรอบการตรวจครั้งต่อไป	-	-	-
	ไม่มีการตรวจวัดระดับรังสี ตรวจสอบการรั่ววัสดุกัมมันตรังสี ตรวจสอบการเปรอะเปื้อน ตรวจวัดน้ำทิ้ง รถขนส่ง ฯลฯ	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	เอกสารการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องกำเนิดรังสี	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	สถานที่จัดเก็บไม่เหมาะสม	มากที่สุด	โดยด่วน	วันที่ตรวจสอบ	30 วัน	15 วัน	-
	ไม่มีแบบรายงาน สร 1	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	ไม่มีแบบรายงาน สร 3	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	ไม่มีบัญชีวัสดุกัมมันตรังสีหรือเครื่องกำเนิดรังสี	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	ไม่มีบัญชีการเบิก/จ่าย หรือบันทึกข้อมูลการใช้งาน	น้อย	-	ในรอบการตรวจครั้งต่อไป	-	-	-
	ไม่มีอุปกรณ์ล็อก/ยึด อุปกรณ์ประกอบของเครื่องที่สามารถเคลื่อนย้ายได้และมีวัสดุกัมมันตรังสีบรรจุอยู่	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	Door Interlock ใช้งานไม่ได้	มากที่สุด	โดยด่วน	วันที่ตรวจสอบ	30 วัน	15 วัน	-
	กล้อง CCTV หรือ Motion sensor ไม่ทำงาน	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	ปุ่มกดฉุกเฉินทางรังสี (Emergency Stop) ใช้งานไม่ได้	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	ประตูไม่สามารถเปิดได้ทั้งภายในและภายนอก	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	ไม่มีประวัติการเปลี่ยนถ่ายวัสดุกัมมันตรังสี	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	ไม่มีการตรวจสอบสภาพการทำงานของเครื่องใส่แร่ (QA/QC)	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	ไม่มีการตรวจสภาพการทำงานของอุปกรณ์ถ่ายภาพด้วยรังสีแกมมาทางกายภาพ	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-
	ไม่มีผลการตรวจวัดการปนเปื้อนของวัสดุกัมมันตรังสีในน้ำของโรงงานฉายรังสี	มาก	โดยเร็ว	วันที่ตรวจสอบ	60 วัน	30 วัน	-

ภาคผนวก 1

- ร่างเอกสารรายงานผลการตรวจสอบ -

เรื่อง แจ้งผลการตรวจสอบสถานประกอบการทางรังสี

เรียน XXXXXXXXXX

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ที่ อว ๐๕๐๓/xxxx ลงวันที่ xxxxxx

สิ่งที่ส่งมาด้วย ผลการตรวจสอบสถานประกอบการทางรังสี จำนวน XX แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.) แจ้งกำหนดการเข้าตรวจสอบสถานประกอบการทางรังสี XXXXXXX เมื่อวันที่ XXXXXX ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ปส. ได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว โดยมี XXXXXXX เป็นผู้ตรวจ ซึ่งมี XXXXXXXXXX เป็นผู้นำตรวจ โดยผลการตรวจสอบตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และมีสิ่งที่ต้องปรับปรุง/แก้ไข/ดำเนินการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. .....

๒. .....

๓. รายงานผลการดำเนินการตามข้อ ๑ - ๒ ให้กองตรวจสอบทางนิวเคลียร์และรังสี สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๓๐ วัน หลังจากได้รับหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการ

ภาคผนวก 2

-ร่างเอกสารติดตามผลการตรวจสอบ-

ที่ อว ๐๕๐๓/

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๑๖ ถนนวิภาวดีรังสิต จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

วันที่ XXXXXXXX

เรื่อง ติดตามรายงานผลการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ตามหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบสถานประกอบการทางรังสี

เรียน XXXXXXXXXX

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ที่ อว ๐๕๐๓/xxxx ลงวันที่ xxxxxx

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.) แจ้งผลการตรวจสอบสถานประกอบการทางรังสี XXXXXXXXXX เมื่อวันที่ XXXXXXXX โดยกำหนดให้ท่านพิจารณาดำเนินการตามข้อปรับปรุง/ดำเนินการเพิ่มเติม แล้วรายงานผลการดำเนินงานให้ ปส. ทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน XX วัน หลังจากที่ได้รับหนังสือดังนี้

๑. .....

๒. .....

๓. .....

บัดนี้ ได้ครบกำหนดระยะเวลา XX วันแล้ว อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐๗ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงให้ผู้รับใบอนุญาตฯ แจ้งผลดำเนินการตามข้อปรับปรุง/ดำเนินการเพิ่มเติม ตามที่ ปส. ได้แจ้งไปแล้วภายใน ๓๐ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้

ทั้งนี้ หากผู้รับใบอนุญาตฯ ไม่ดำเนินการใดๆ ปส. จะพิจารณาดำเนินการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อความปลอดภัยทางรังสี ต่อประชาชน และสิ่งแวดล้อม ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการโดยด่วน

( )
พนักงานเจ้าหน้าที่ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

กองตรวจสอบทางนิวเคลียร์และรังสี
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๙๖ ๗๖๐๐ ต่อ (หมายเลขโทรศัพท์เจ้าของเรื่อง)
โทรสาร ๐ ๒๕๙๖ ๓๐๓๑